

nepřipouští. Zákon tím právě stanovil určitou hranici potřeby hospodářských budov drobného zemědělce a malé provozovny.

Ze slovního znění zákona tedy nelze dovoditi správnost názoru stížností hájeného. Naopak se srovnání § 2, kde se mluví o »obytných domech« a § 3. odst. 4, kde se stanoví nejvýše výměra pro stavbu »domků«, jde, že toto posléz uvedené ustanovení nevyčerpává všechny možnosti vyvlastnění pro stavbu obytných domů.

Pokud stížnost dovozuje, že nebylo úmyslem zákonodárce podporovati stavbu činžovních domů, jest i tento názor mylný, což plyne již z vývodů stížnosti samé. Připouští stížnost zcela správně, že zákon chce odpomoci nouzi bytové a to širokých vrstev. S touto tendencí zákona bylo by v rozporu, kdyby připouštěl vyvlastnění jen pro stavby, jimiž by se docílilo nejvýše jednoho až dvou bytů a odpíral je pro stavby o více bytech, když přece je nepochybné, že tyto více odpomáhají bytové nouzi a je notorické, že jsou poměrně méně nákladné.

Pro správnost názoru, že je přípustným vyvlastnění i pro stavbu domů o více bytech, mluví i ustanovení § 2, odst. 2. Jde-li o dům o více než dvou bytech, jehož příslušný úřad zakázal užívati nebo který nařídil zbourati, tu by zajisté bylo protimyslným připustiti vyvlastnění takového domu k postavení domu o dvou bytech a nepřipouštěti je, kdyby expropriant chtěl tam postavit dům o více bytech.

Vycházeje z těchto úvah nemohl nss shledati nezákonnost v tom, že úřad povolil vyvlastnění za účelem postavení domu o osmi bytech a neshledal proto tuto námitku stížnosti důvodnou. — — — —

Č. 3304.

Domovské právo (Slovensko): I. * Vzhledem k ustanovení § 13 ústav. zák. z 9. dubna 1920 č. 236 Sb. platí ode dne jeho účinnosti na bývalém uherském území nejen §§ 2 a 4, nýbrž i § 5 zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z. — II. * Obec na bývalém území uherském není oprávněna od účinnosti téhož zák. vybíratí poplatek za příslibení přijetí do svazku obce dle § 5 a 2 zák. z 5. dubna 1896 č. 222 ř. z.

(Nález ze dne 1. března 1924 č. 3654).

Prejudikatura: Boh. 1657 adm.

Věc: Betti L. v B. proti správnímu výboru města Bratislavy o poplatek za přípověď domovského práva.

Výrok: Naříkané rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: St-lka žádala v červenci 1921 magistrát města Bratislavy o přijetí do svazku obecního podle § 11 zák. čl. XXII z r. 1886, in eventum o přípověď domovského práva ve smyslu § 16 zák. čl. V z r. 1903 pro případ dosažení čsl. stát. občanství, vykazujíc, že se narodila roku 1855 v G. na Slovensku, že se provdala roku 1886 za zemřelého nyní již Samuela L., příslušného do P. v Haliči, a že od roku 1911 v Bratislavě jako vdova stále bydlí, pročež má podle § 41 zák. čl. L z r. 1879 nárok na dosažení čs. stát. občanství, bude-li jí domovské právo v některé v čs. obci příslibeno.

Usnesením z 3. října 1921 přislíbilo valné shromáždění města Bratislavy st-lce přijetí ve svazek obecní s podmínkou, že nabude čs. státního občanství a že zaplatí do městské pokladny 200 K jako poplatek za přijetí.

Nař. rozhodnutím z 13. února 1922 zamítl správní výbor města Bratislavy st-lčino odvolání, jež směřovalo proti stanovení podmínky o zaplacení poplatku, z důvodů rozhodnutí první stolice.

Stížnost do tohoto rozhodnutí podanou uznal nss důvodnou.

Nař. rozhodnutí bylo vydáno již za platnosti úst. zák. z 9. dubna 1920 č. 236 Sb. § 13 tohoto zák. vyslovil, že zůstávají v platnosti dosavadní ustanovení o nabývání a pozbývání práva domovského, pokud se tímto zákonem nemění, že však pro p o v i n n o s t obce přijímatí do svazku obecního, platí i na bývalém uherském území ustanovení zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z.

Tento zákon č. 222 přiznává stranám nárok a tedy obcím povinnost nárok tento uznati nejen pokud jde o bezpodmínečné přijetí do svazku domovského v případě 10letého vydržení domovského práva (§§ 2. až 4.), nýbrž i v případě § 5., podle něhož cizozemci a osoby, jichž stát. občanství se nedá prokázati, nabudou za podmínek v § 2 stanovených nároku na slib, že budou do svazku domovského přijati s podmínkou, že přijetí se stane účinným teprve potom, když tyto osoby nabýly čs. stát. občanství. Poněvadž pak § 13 cit. úst. zák. necituje §§ 2—4 zák. č. 222, nýbrž rozšiřuje na bývalé uherské území veškerá ustanovení zákona toho, která stanoví p o v i n n o s t obce přijímatí do svazku obecního, platí ode dne účinnosti úst. zák. č. 236 Sb. na bývalém území uherském i § 5 zák. č. 222 ř. z. V důsledku ustanovení § 13 cit. úst. zák. platí na území tom, jak nss již ve svém nál. Boh. 1657 adm. vyslovil, také § 9 zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z., jenž v odst. 1 připouští vybírání poplatku jen při dobrovolném přijetí do svazku domovského, je-li poplatek takový stanoven zákonem zemským, a jenž v odst. 3. předpisuje, že poplatek nesmí býti vybírán za přijetí do svazku obecního, které se stane na základě §§ 2—4 tohoto zák.

Poněvadž se v § 9, odst. 3 necituje § 5, jest třeba řešiti otázku, zdali jest podle § 9 přípustno vybírati poplatek za přislíbení domovského práva, i když jest straně ustanovením § 5 nárok na přislíbení to přiznán, anebo zdali předpis § 9, odst. 1 platí jako zásada vylučující vybírání poplatku nejen v případě nároku na přijetí do svazku domovského, nýbrž i v případě nároku na přislíbené přijetí toto.

Uváží-li se, že přislíbení přijetí a přijetí samo podle § 5 nejsou dvěma různými akty obce, nýbrž, že obojí jest dle své podstaty pouze aktem jediným, totiž přijetím do svazku obce, uděleným pod suspensivní výminkou, v zákoně stanovenou, že přijetí se stane účinným, když strana nabyla státního občanství, a uváží-li se dále, že § 5 výslovně stanoví, že nároku na přislíbení domovského práva nabývají cizozemci z a p o d m í n e k v § 2 s t a n o v e n ý c h, při čemž zákon nějakých dalších od §§ 2—4 odlišných podmínek nestanoví, jest nutno míti za to, že přislíbení domovského práva dle § 5 jest pouze jedním z případů přijetí do obecního svazku dle §§ 2—4 a že tedy ustanovení § 9, odst. 1, že jen za d o b r o v o l n é přijetí lze poplatek vybírati, jest zásadou, která vy-

lučuje vybírání poplatku nejen za přijetí, nýbrž i za přislíbení domovského práva, pokud jest na ně přiznán zákonem nárok.

Nař. rozhodnutí necituje sice normy, na jejímž základě se přislíbení přijetí st-lky do obecního svazku bratislavského stalo, ale vzhledem k 10letému pobytu st-lčinu v Bratislavě jest rozhodnutí to posuzovati jako rozhodnutí podle § 5 zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z. Potom však odporuje předepsání poplatku za přislíbení to předpisu § 9, odst. 1 zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z., i bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 3305.

Státní zaměstnanci: * Za platnosti zák. č. 495/1921 má státní zaměstnanec ve smyslu § 1 tohoto zák., jehož manželka jest úřednicí státního nakladatelství, nárok na drahotní přídavky jen ve výměře ztenčené podle § 4 téhož zák.

(Nález ze dne 1. března 1924 č. 3655.)

V ě c: František O. v Praze proti ministerstvu národní obrany (min. konc. Dr. Jos. Kocman) stran vyměření drahotních přídavků.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á.

D ů v o d y: Podáním z 27. října 1922 žádal st-l, kapitán ve hlavním štábu mno, aby mu byl drahotní přídavek vyměřen nikoli jako dosud podle I. třídy rodinné (pro vdovce), nýbrž podle II. třídy rodinné (pro ženaté) z důvodu, že jeho manželka jest úřednicí státního nakladatelství, tedy fondu soukromého, stojícího pouze pod dozorem orgánů státní správy, a že její služební poměr spočívá na soukromoprávní smlouvě námezdní, takže se na ni nevztahuje ustanovení zák. z 21. prosince 1921 č. 495 Sb.

Nař. rozhodnutím zamítlo žal. min. tuto žádost v podstatě z následujících důvodů:

St-lova manželka jest úřednicí stát. nakladatelství, tedy fondu státem spravovaného. Za zaměstnance státní a veřejné a za zaměstnance ve službě, postavené službě veřejné na roveň, jest podle § 4 zák. z 21. prosince 1921 č. 495 Sb. považovati ve smyslu §§ 1 a 3 téhož zák., jež nerozlišují mezi služebním poměrem veřejnoprávním a soukromoprávním, nýbrž kladou důraz na zaměstnavatele, ty zaměstnance, jichž zaměstnavatelem jest stát nebo orgán správy veř. nebo orgán správy postavené správě veř. na roveň. Spadá tudíž manželka st-lova pod ustanovení §§ 1 a 4 cit. zák. Ostatně jest pojem služby dle § 4 širší, než dle §§ 1 a 3 (arg. slova »jakákoli veřejná nebo této na roveň postavená služba«).

Stížnost vytyká tomuto rozhodnutí nezákonnost, dovozujíc, že úřednice stát. nakladatelství není ve službě veřejné ani ve službě postavené veř. službě na roveň, poněvadž státní nakladatelství jest fondem státem sice spravovaným, ale jinak zcela samostatným a poněvadž jeho úředníci jsou ve služebním poměru soukromoprávním. Názor žal. úřadu, že jest klásti důraz na povahu zaměstnavatele a nikoliv na povahu služby, nemá prý opory v zákoně, jenž o zaměstnavateli vůbec nemluví a státní nakladatelství není ostatně jakožto nadání orgánem správy veřejné ani jí na roveň postaveno.